

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Историја 8*, Уџбеник са одабраним историјским изворима, за осми разред основне школе, на русинском језику и писму, аутора Сање Петровић Тодосијевић и Александра Тодосијевића, издавача „Klett“ d. o. o., Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник - *Историја 8*, Уџбеник са одабраним историјским изворима, за осми разред основне школе, превод уџбеника истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „Klett“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00297/2020-07.

Почетни део уџбеника обухвата: *Реч аутора, Садржај и Водич кроз уџбеник.*

Уџбеник обухвата четири тематске целине: *Европа, свет и српски народ у југословенској држави у периоду између два светска рата, Други светски рат- тотални рат, Свет, Европа и српски народ у југословенској држави у периоду Хладног рата и Свет, Европа, српска држава и народ у савременим процесима.* Уџбеник садржи и *Речник појмова.*

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

Први део:

- На 2.стр. на унутрашњој страни корица – нема превода упутства за активацију е-издања на русинском језику; нема упутства за покретање QR кодова.
- На 2.стр. у русинском преводу недостају подаци о тиражу и каталогизацији.
- На 3.стр. реч моцнење треба правилно разделити (моц-не-ње).
- На 8.стр. реч Информатика треба изменити у информатика.
- На 9.стр. реч ім треба изменити у им.
- На 9.стр. реч Биологія треба изменити у биологія.
- На 9.стр. реч Техніки треба изменити у техніки.
- На 10.стр. реч Биології треба изменити у биології.

- На 17.стр. реч сополненє треба изменити у сполненє.
- На 27.стр. реч Физиики треба изменити у физиики.
- На 27.стр. реч реч Биології треба изменити у биології.
- На 28.стр. реч сифражетки треба изменити у суфражетки (два пута се понавља).
- На 30.стр. реч Сербского треба изменити у сербского.
- На 30.стр. реч Подобовой треба изменити у подобовой.
- На 33.стр. реч Истории треба изменити у истории.
- На 33.стр. реч особи треба изменити у особох.
- На 34.стр. реч Ключкасти треба изменити у Кукасти.
- На 38.стр. реч Немецка треба изменити у Немецка (испод мапе).
- На 44.стр. реч Подобовой треба изменити у подобовой.
- На 45.стр. реч Географії треба изменити у географії.
- На 47.стр. реч югославя нски треба изменити у югославянски (испод мапе).
- На 51.стр. реч Сербского треба изменити у сербского.
- На 54.стр. реч Службена треба изменити у Урядова.
- На 55.стр. реч Скоплє треба изменити у Скопє (на мапи).
- На 62.стр. реч Скоплє треба изменити у Скопє (на мапи).

- На 65.стр. реч реч Биології треба изменити у биології.
- На 65.стр. реч Сербского треба изменити у сербского.
- На 66.стр. реч Подобовой треба изменити у подобовой.
- На 66.стр. реч Сербского треба изменити у сербского.
- На 89.стр. реч Физиики треба изменити у физиики.
- На 94.стр. реч Сербского треба изменити у сербского.
- На 96.стр. реч тушованє треба изменити у туширанє.
- На 99.стр. реч урядових треба изменити у урядових.
- На 103.стр. реч Скоплє треба изменити у Скопє (на мапи).
- На 106.стр. на крају пасуса: После нападу Немецкей...треба ставити тачку.
- На 111.стр. реч цивилє треба изменити у цивилє.
- На 111.стр. реч Сербского треба изменити у сербского.
- На 112.стр. реч Мадярске треба изменити у Мадярскей (на мапи).
- На 112.стр. реч устновюю треба изменити установюю.
- На 112.стр. на крају реченице: У акційох усташох и нємецкого войска страдали вецей дзешатки тисячи сербски цивилє з Козари зоз сушедних крайох -треба ставити тачку.
- На 113.стр. реч Бихаацка треба изменити у Бихацка.

- На 114.стр. реч повстаніком треба правильно розділити (пов-ста-ні-ком).
- На 127.стр. реч Сербского треба змінити у сербского.
- На 142.стр. реч Гражданского треба змінити у гражданского.
- На 151.стр. реч Географії треба змінити у географії.
- На 153.стр. реч поцагли треба правильно розділити (по-цаг-ли).
- На 151.стр. реч Географії треба змінити у географії.
- На 159.стр. на краю речення: Београдська конференція Руху невіязаних 1961.року у будинку скупщини Югославії була отворена за явносц – треба ставити тачку.
- На 161.стр. реч Географії треба змінити у географії.
- На 162.стр. реч апартгейду треба болдовати, да буде **апартгейду**.
- На 166.стр. машина за райбанє треба змінити у райбачка.
- На 167.стр. реч Физици треба змінити у физици.
- На 167.стр. реч Сербского треба змінити у сербского.
- На 168.стр. реч Подобовой треба змінити у подобовой.
- На 169.стр. реч людзе треба змінити у людзох.
- На 176.стр. реч Скоплє треба змінити у Скопє (на мапи).
- На 180.стр. реч реч Биології треба змінити у биології.

- На 181.стр. реч Музичней треба изменити у музичней.
- На 184.стр. реч Тато треба изменити у Тату (пет пута се понавља).
- На 192.стр. реч Сербского треба изменити у сербского.
- На 193.стр. реч Подобовой треба изменити у подобовой.
- На 196.стр. реч Музичней треба изменити у музичней.
- На 206.стр. реч реч Биологији треба изменити у биологији.
- На 207.стр. код речи сво його, треба ставити знак за разделывање.
- На 208.стр. реч кажда треба правилно разделити (каж-да).
- На 208.стр. реч прилапйованє треба правилно разделити (при-лап-йо-ва-нє).
- На 213.стр. реч неставаньом треба изменити у щезнуцом.
- На 216.стр. реч Скоплє треба изменити у Скопє (на мапи).
- На 225.стр. реч нестали треба изменити у скапали.
- На 226.стр. реч храбрим треба изменити у шмелим.
- На 226.стр. реч у Куманове не треба болдовати, да буде у Куманове.
- На 239.стр. реч сифражетки треба изменити у суфражетки.
- На 240.стр. Фотографије из других извора треба изменити у Фотографији зоз других жридлох.

Показатељ 2- Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 -Страни изрази се користе само када је то неопходно- задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива– задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.